

Énekek 2026 április 26 -i Istentiszteletre:

1. 158. dicséret – Óh, ÚrIsten, légy közöttünk
2. 105. zsoltár – 1. és 2. versszak – Adjatok hálát az Istennek
3. Igehirdetés előtt: 279. dicséret – Jézus Krisztus, szép fényes hajnal 1 – 3 terjedő versszakok
4. Igehirdetés után: 403. dics. – Semmit ne bánkódjál, Krisztus szent serege 1 – 7.
5. Hitvallás előtt: 348. dics. Áldjad én lelkem a dicsőség erős királyát – 1 – 4.
6. Áldás előtt: 348. dics. 5. verse: Áldjad az Úr nevét

Lukács evangéliumának 22 részének megelőző szakaszai a kovásztalan kenyerek ünnepi készülődéseit írják le. Mindenki készül, a maga módján.

A főpapok és írástudók tervezik elfogni Jézust, de feltűnés nélkül, mert féltek a néptől,

a Sátán, készül, hogy újra kísérthesse Jézust és mindenkit körülötte, ezért bemegy Júdásba,

Júdás megbeszéli a főpapokkal, hol és hogyan lehet Jézust feltűnés nélkül elfogni és végre eltétni az útból, illetve kideríteni, hogy ő-e a Messiás. Ez mindenképpen megért 30 ezüstöt, ahogy azt a másik evangéliumból tudhatjuk. Fontos, hogy mindez csendben, zenebona nélkül történjen, hiszen ünnep következik.

Jézus is készül az ünnepre, megbízza Pétert és Jánost, hogy menjenek a városba, egy korsó vizet vivő embert kövessenek, hivatkozzanak a Mesterre és kérjék el az elkészített helyet, ahol készítsék el a húsvéti bárányt. A többiek majd odamennek, amikor kell.

Mikor minden kész, ott van Jézus és a 12, elköltik az utolsó vacsorát, Jézus megköti velük az Új szövetséget, majd jelzi, hogy egy felé kezét nyújtó igazából az árulója lesz.

Rövid tanakodás után, hogy melyikük lehet az, jobb híján azon kezdenek vitatkozni, hogy közülük ki a nagyobb. Jézus tisztázza, hogy az ő környezetében az a nagyobb, aki mást szolgál, mert a szolgálat a legmagasabb rang és ebben ő az első, a tanítványok pedig vele vannak a „kísérteteiben”.

Ezért kapnak tőle országot, amit ő az Atyától kapott, ehetnek a mennyei asztalnál, ülhetnek trónon és ítélik Izrael 12 nemzetségét. Idilli a pillanat, a rangkórság feszültsége feloldódott, mindenkinek jut trón, szinte érezzük, hogy így most már hátra is lehetne dőlni, egész jó ez az Új Szövetség.

Am ekkor Jézus odafordul Simonhoz és a felolvasott párbeszéd következik, aminek olvastán, főleg, hogy mi ismerjük a folytatást, joggal akad el a lélegzetünk.

A folytatás az elfogásra készít fel, majd az Olajfák hegyén a János evangéliumából ismert Főpapi imádság következik (ezek szerint mégsem aludt mindenki) és az elfogatás, mert Júdás megdolgozott a pénzéért, csókkal árulta el az Ember Fiát. A főpap házába viszik Jézust, ahová követi Péter, de a hősiessége füstté válik és mire a kakas szól, háromszor is megtagadja az Urat, s amikor Jézus hátrafordulva ránéz, Péter összeomlik és sírva elrohan.

Térjünk azonban vissza textusunkhoz. Furcsa, hogy Jézus csak Péterrel beszél, név szerint szólítja, mintegy elkülönítve őt a többtől. Hogy szövegen belül maradjunk, mintegy kikéri őt a 12 tanítvány közül.

Lukács nagyon drámaira szerkeszti ezt a párbeszédet az Isten országában elfoglalható királyi székek és a szablyával való harc szövegei közé. Itt a jövőt és embert ismerő Isten Fiú beszél, aki ebben a beszélgetésben nemcsak a közeljövő tragikus eseményeire készít fel, hanem az „azutánra” is, mert akármekkora bukás és veszteség érje a Krisztuskövetőket, abból mindig van tovább. A beszélgetésből azt tudjuk meg, hogyan.

A rész elején Júdásba bemenő Sátán nem csak Júdás hitét teszi próbára, hanem a többi tanítványét és persze Krisztusét is.

Itt a Sátánra ne mint Diabollosra, szétdobálóra gondoljunk, bár az is történik, szétdobálja a tanítványokat Krisztus közeléből. hanem mint a Jób könyvében megjelenő kikérőre, elválasztóra, aki elkülönít embereket – Pétert, a tanítványokat, minket, hogy próbára tegye a hitünket, merünk-e ingyen, jutalmak nélkül hinni Istenben, Krisztusban.

Inkább olyan itt, mint egy minőségi ellenőr vagy pénzügyi ellenőr, modern revizor, aki auditra hív minket hitünk ügyében. Oda állít a próba elé, mekkora nyomás alatt engedjük el hitünket. A tanítványokra is ez várt.

Simon, Simon – szólítja meg tehát váratlanul személyesen Pétert az Úr, és borzongató híreket hoz: *kikért* benneteket a Sátán – az igeidő jelentése egyetlen pontba sűrít egy hosszú folyamatot – kért, kért és kért, és most kikért. Most nektek ott meg kell állni. A másik árnyalata ennek a jelentésnek, hogy bizony eljutottatok, megérkeztetek abba az állapotba, hogy a Sátán reátok figyeljen. Most akar benneteket.

Miért akar? Mert meg akar rostálni, szitálni, szűrni, ki kell derülni, hogy a Krisztusban való hite a mindenkori tanítványoknak mennyit ér, minőségi-e ez a hit, vagy felületes és könnyen elveszíthető.

A megszitálás, megrostálás egy erős rázást jelen, hogy külön válhasson a búza az ocsútól, a pelyvától. Hogy maradjon a tiszta búza. No de ez a rázás olyan erős, hogy azon túl, hogy a rosta egyik oldalától a másik oldaláig gurulgat a szem, hogy lejjön róla minden fölösleg, meg is akadhat a rosta likán, a szita részében.

Ezt a képet most jó erősen képzeljük magunk elé: Van egy óriási rosta vagy szita. A Sátán kikérte a tanítványokat és elindul a rostálás. Péter fennakad a rostán. A többiek vagy fennmaradnak, vagy áthullnak, nem tudjuk meg, de Péter az, aki beakad.

Jézus pedig ezt mondja neki: „De én imádkoztam érted, hogy el ne fogyatkozzék a te hited: te azért idővel megtérvén, a te atyádfiait erősítsed.”

Magyarul nem annyira szembeszökő, de itt Jézus szenvedő alany, passzívumban van az imádságot, könyörgést kifejező ige, mintha azt mondaná: én pedig kötve vagyok miattad, a te ügyedben, hogy a te hited ne essen le, ne csökkenjen le, ne essen át a rostán. Te ne ess át a rostán. Jézus, tudja, előre, hogy a megrostálásban lesz baj – átcsúszik Péter a rosta likán, de a karjainál fogva fennakad, és Jézus imádkozik, hogy vissza tudjon kapaszkodni.

A szövegben a megtérés szóra a becsavarozás kifejezés van, ami azt a képet vetíti elénk, hogy vissza srófolódsz az életre, vissza kecmeregsz, kapaszkodsz, csavarodsz. A kép sugallja, hogy bizony ez nem a sarkonperdülés könnyedsége.

Az imádság jelentése itt „kötve lenni”, önként veszi magára Jézus az Atya rendelését, hogy Jézus imádkozzon és cselekedje az Atya akaratát. Most az a belső parancs van az Atyától, hogy járjon közbe Péterért, hogy ne kerüljön a történelem szemétdombjára. Később a Főpapi imában mindezt részletesen olvashatjuk, a János evangéliumában.

Jézusnak nagyon fontos, hogy kifejezze, neki belső kötelezettsége van arra, hogy Péter hitét és hűségét meg tudja őrizni, abban meg ne inogjon. Tevőlegesen nem léphet közbe, de belső – az evangélium ügye melletti – elkötelezettségének eleget tesz és jelenlétével ad erőt. Jézus nem húzza saját kezűleg vissza a megrostáláskor, hanem Péterrel való együttérzése és jelenléte az imádság, a könyörgés. Lelki erő a konkrét segítség helyett, amivel majd újrakezdi az életét és mások segítőtje, ezáltal vezetője lesz.

Jézus, aki előre látja a történéseket, tudja, hogy Péter el fog bukni, de tudatosítani akarja Péterben, mintegy megelőzőként, hogy rá kell szánni az időt a megtérésre. Rá kell szánni az időt, hogy ha fennakadt a rostán, akkor visszatekeredjen, visszakapaszkodjon, visszaforduljon a „ki – rostáltság” állapotából a másokat segíteni kész állapotba. Mert aki maga leesett, mindent feladott, hitét elvesztette, nem tud mások segítségére lenni. Ez történik majd Júdással, a másik áruulóval.

Jézusnak azonban nagyon fontos biztosítani az evangélium hirdetésének a jövőjét. Ebben a folyamatban számol árulással, gyengeséggel, bukással, kirostálással, de számol megtéréssel, visszakapaszkodással és másokért való szolgálattal is. Itt egyetlen mondatban biztosítja Péter vezéri mivoltát és jövőjét, ő fog szolgálni a többieknek, ő fogja erősíteni a többieket, ezért lehet ő a vezér, nem pedig emberi minősége és képességei miatt.

Jézus belső tusájára érkeznek a tanítványok vezérétől a magabiztos válasz: Uram, te veled kész vagyok mind tömlőcre, mind halálra menni!

Míg az első megszólításban a figyelmet felkeltő „civil” nevet és a mondanivaló fontosságát és mélységét hangsúlyozó megismételt „Simon” név hangzik el, itt már Péterként, az általa adott tanítványi nevén szólítja és mondja el az elkerülhetetlen jövőt: Péter, ma nem szól addig a kakas, amíg te háromszor meg nem tagadod, hogy ismeresz engem!” – s ezzel odafordul a többi tanítványhoz, a jövőbe való beavatás véget ért.

Jézus ezzel is jelzi, hogy Péter nagy utat tett meg a civil halász élettől a tanítványok vezérének a pozíciójáig, de itt, mint vezér bukik majd el, háromszor is egymás után.

Azt akarja, hogy Péter tudja, Jézus ismeri, erejét és gyengeségeit egyaránt, hogy a megrostálás az egész személyiségét fogja érinteni és Jézus Péter-ként várja vissza a visszacsavarodás, a visszakecmergés után. Nem tudja elkerülhetővé tenni Péter keserű poharát sem, de minden bukást meghaladva, megerősödve kell majd visszatérjen a tanítványtársai közé.

Összefoglalásul: Simon Péter tanítványi „karrierje” magasságokon és mélységeken át vezet. Ő az, aki egyedül megfogalmazza, hogy Jézus a Krisztus, az élő Istennek fia, és ő az, aki rettegésében azt is letagadja, hogy valaha ismerte. Jézus Krisztus nem „kíméli” meg a bukástól, de mellette áll, amikor erejét feszítve „vissza akar csavarodni”, megtér, hogy elfoglalja a tanítványok között a szolgálati helyét.

Kiderül ebből a beszélgetésből, hogy Isten kegyelme és szeretete Krisztusban nagyobb, mint a mi emberi gyarlóságaink és bukásaink sora, hogy Krisztus imádkozik értünk és visszavár és vissza is fogad a szolgálatába, akárhol is tartanánk a saját elhívási és szolgálati utunkon, talán éppen még Nagycsütörtök este vagy éjjel van nálunk. Krisztusban mindig van AZ UTÁN, van reménység és van élet.

Mert minket is kikér(het) a Sátán – mi is vizsgálunk – Jézus értünk is imádkozott, könyörgött és velünk van, jelen van a vergődéseinkben, visszacsavarodásainkban és biztat, hogy ne adjuk fel. Dolga van még velünk, dolgunk van a szolgálattal és a többi tanítvánnyal.

Talán fogadkozunk, talán nagyoskodunk, talán iszkolunk, talán épp zokogva roskadunk magunkba, az Ige eszünkbe juttatja ma, nem vagyunk egyedül a minőségi ellenőrzésen, Jézus jelenlétével erősít, hogy a mi hitünk el ne fogyjon, ki ne merüljön.

Nem lép közbe, nem ment meg a megmérettetéstől, akár a bukástól sem, de nem is hagy magunkra és visszavár új megbízatással.

Vigyük ezt a biztatást a mindennapjainkba, adjunk időt az erőfeletti visszakapaszkodási munkára és vállaljuk, amivel meg akar bízni a Feltámadott Úr.

Az evangélium terjedésénél ma sincs fontosabb feladat és kihívás.
Ámen.